

Home cinema videoprojectors

Groot licht

Home cinema fanaten zijn pas echt in hun nopjes wanneer beelden metershoog op de muur of op doek geprojecteerd worden. Geen enkel televisiescherm kan tippen aan de beeldgrootte die een videoprojector aankan. Clickx ging na wat een videoprojector of 'beamer' precies is, en bekeek drie toestellen.

Hoogstwaarschijnlijk heb jij net als haast iedereen een televisietoestel in de woonkamer staan. Dat is niets bijzonders. Met de opkomst van dvd en thuisbioscopen speelt het beeldscherm echter een steeds grotere rol. Het moet niet alleen zo groot mogelijk zijn, ook breedbeeld is een vereiste, aangezien de meeste dvd-films in een breedbeeldformaat opgenomen zijn. Breedbeeldtelevisies met een scherm diagonaal van 82 centimeter of meer bezorgen je al een aangename filmervaring, maar het echte bioscoopgevoel ontbreekt toch nog. We spreken dan over schermdiagonalen van meer dan anderhalve meter, en dat is niet haalbaar met de klassieke beeldbuis televisie. De enige manier om dergelijke beeldgroottes te bekomen, is via projectie: een lichtbron projecteert het beeld metershoog op een witte doek of muur – net als in de cinema!

Videoprojectors bestaan al jaren en worden vooral ingezet voor het geven van presentaties aan grote groepen. Samen met hun extreem hoge prijs bleven videoprojectors dan ook lang voorbehouden aan bedrijven. Met de opkomst van thuiscinema en dvd kwam er echter schot in de zaak: nu zijn er betaalbare beamers beschikbaar voor gebruik in de woonkamer. Betaalbaar is wel een relatief begrip in de wereld van projectors. Je vindt al toestellen voor minder dan € 1.500, maar jammer genoeg lever je dan meestal ook in op beeldkwaliteit. Toch kan je voor een bedrag van tussen de € 1.500 en € 2.500 al heel degelijke beamers vinden. De projectortechnologie is er bovendien één die constant in beweging is, en de producten volgen elkaar in ijltempo op. Twee projectietechnologieën maken momenteel de dienst uit. Enerzijds is er TFT LCD-projectie en anderzijds heb je Digital Light Processing (DLP)-projectie op basis van mi-

nuscule spiegeltjes. Bij beide technologieën is er sowieso nood aan een lichtbron in de vorm van een ultrakrachtige lamp.

Een projector is geen makkelijk apparaat om te installeren. Het moet in een rechte hoek voor het scherm staan, op een afstand van minstens drie meter, en mag niet verstoord worden door stoeleuning of andere objecten. Dat betekent meteen ook dat er op die plaats bekabeling voor beeld en voeding moet zijn. En dat is niet altijd vanzelfsprekend. Twee belangrijke factoren bepalen de kwaliteit van een projector. Enerzijds is er de lichtsterkte, uitgedrukt in ANSI Lumen, die aangeeft hoe helder het beeld is (en hoe zichtbaar het is in een niet-verduisterde ruimte). De contrastwaarde is dan weer een meter voor de helderheid en klaarheid van het beeld. Een toestel met te lage waarden werkt niet goed bij daglicht of geeft een gepixeleerd beeld.

Epson EMP-TW10 (LCD)

Met een prijs van minder dan € 1.600 en interessante technische specificaties belooft de EMP-TW10 van Epson een echte topper te worden. Het is een 16:9 LCD-projector met een resolutie van 854 bij 480 pixels, en dat maakt hem bij uitstek geschikt voor breedbeeldmateriaal. Verdere kenmerken zijn een helderheidsgraad van 1.000 ANSI Lumen en

een 700:1 contrastratio. Ook op de aansluitmogelijkheden werd niet bespaard. Naast een 15-pins vga-ingang, S-Video en composiet video vinden we ook nog een hoogwaardige Component Video-ingang terug. Ook de afspelerapparatuur (dvd-speler) moet dan wel beschikken over Component Video, en dat is lang niet altijd het geval. We waren erg te spreken over de beeldkwaliteit. De weergave van kleuren is erg neutraal en dat levert een aangenaam kijkbeeld op. Daarnaast viel ons ook de zeer gedetailleerde weergave van donkere

scènes op: helderheid en contrast stonden ideaal afgesteld. Enkel de beeldscherpte leek ons voor verbetering vatbaar. Daar tegenover staat dan weer een opvallend stille werking, en dat kan niet van alle projectors gezegd worden. Al bij al hoeft deze 'goedkope' Epson dus niet onder te doen voor (veel) duurdere projectors. Negatieve opmerkingen zijn er vooral over de plasticachtige behuizing, het ontbreken van een Nederlandstalig OSD-menu, en de veel te kleine afstandsbediening in kredietkaartformaat. Deze kleine tekortkomingen doen echter geen afbreuk aan de uitstekende verhouding tussen prijs en beeldkwaliteit. Een aanrader!

Sharp XV-Z91E (DLP)

Philips Astaire Deluxe (LCD)

Voor € 1.799 krijg je bij Philips een LCD-projector met een vaste 16:9 resolutie van 854 x 480 beeldpunten. Deze projector leent zich – net als de vergelijkbare Epson – dus prima voor breedbeeldmateriaal en dvd-films. Toch springt een heel andere functie in het oog: Picture In Picture (PIP). Daarbij kunnen beelden uit twee verschillende videobronnen tegelijkertijd bekeken worden; één bron wordt getoond in een kleiner venster. PIP is een handigheidje dat we nog bij weinig andere beamers tegenkwamen. De Astaire Deluxe wordt geleverd met een piepkleine afstandsbediening, die zich wel gemakkelijk laat bedienen. We waren daarnaast erg blij met de zeer grote projectieafstand (tot wel 12 meter), waardoor de Astaire Deluxe beelden met een diagonaal van bijna 10 meter kan weergeven. Bij dvd-weergave presteert de Philips zoals verwacht, en worden we getraceerd op contrastrijke en scherpe beelden. Toegegeven, het zichtbare raster dat zo typisch is voor de LCD-technologie steekt ook bij de Astaire Deluxe de kop op. Vooral bij dataprojectie werkt dit storend; bij films valt een ander heel wat minder op. Interessant om weten is ook dat Philips een lamplevensduur opgeeft van liefst 6.000 uur. Dat is dubbel zo lang als bij de concurrentie. In hetzelfde gamma heeft Philips overigens nog een ander interessant toestel: voor € 1.299 tik je de Philips Astaire op de kop.

Qua design heeft de Sharp XV-Z91E een streepje voor op de anderen. De XV-Z91E-projector lijkt op een UFO-achtig lichtkanon dat je dankzij een roteer- en kantelbare voet erg flexibel kan richten. De bedieningsknoppen op de projector zijn bovendien mooi afgewerkt en een speciaal dekvel verbergt netjes de kabelwirwar achteraan. De resolutie van 800 bij 600 beeldpunten zorgt voor een 'native' 4:3 beeldverhouding. Dat lijkt wat vreemd voor een home cinema projector, maar dankzij een 16:9 modus kan de Sharp toch goed overweg met breedbeeldfilms. Er valt dan ook hoegenaamd niet te klagen over de dvd-weergave, alhoewel het verschil met de LCD-projectors van Philips en Epson niet opvallend groot is. De Sharp onderscheidt zich wel met een duidelijk betere contrastratio van 1.200:1. Een DLP-projector kan normaal gezien ook overweg met dataprojectie, maar dat bleek bij deze Sharp niet het geval. De XV-Z91E werd geoptimaliseerd voor de weergave van videobeelden, en dat heeft zijn weerslag gehad op de dataprojectie. Een PowerPoint-presentatie geven met dit ding valt dus niet echt aan te raden. Dat de DLP-technologie duurder is dan LCD merken we aan het prijskaartje: voor € 3.000 kunnen we de Sharp moeilijk als een koopje bestempelen.

Merk Type	Epson EMP-TW10	Philips Astaire Deluxe	Sharp XV-Z91E
COMMERCIEËLE INFORMATIE			
Prijs in euro (incl. BTW)	€ 1.537,77	€ 1.799	€ 2.999
Website	www.epson.be	www.philips.be	www.sharp.be
TECHNISCHE INFORMATIE			
Projectietechnologie	LCD	LCD	DLP
Schermmverhouding	16:9	16:9	4:3
Resolutie in pixels	854x480	854x480	800x600
Lichtopbrengst (ANSI Lumen)	1.000	1.000	600
Contrastratio (N:1)	700:1	600:1	1.200:1
Typische levensduur lamp (uren)	3.000	6.000	2.500
Projectieafstand min/max (meter)	0,73 / 7,58	1,2 / 12	1,2 / 6,2
Beelddiagonaal min/max (meter)	0,76 / 7,62	0,79 / 9,8	0,64 / 5,08

CONCLUSIE

Een beamer moet je niet zien als een volwaardige vervanging van de televisie. Videoprojectors zijn vooral bedoeld voor home cinema fanaten die het ware bioscoopgevoel in huis willen halen. Het blijven echter wel dure beestjes. Hou er ook rekening mee dat de levensduur van de lamp beperkt is tot enkele duizenden uren, en dat de aanschaf van een nieuwe lamp erg kostelijk is. Inzake beeldkwaliteit waren we vooral onder de indruk van de Epson EMP-TW10. Zelden zagen we een projector die voor dat geld zo'n beeldkwaliteit biedt.

— Bart Stoffels / PC Labs —

